

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16Ps/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422201578
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyvová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2022:4422201578.4

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky v opatrovníckej veci: X. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., O. V. XXXX/X, toho času, „DUNAJ“ Zariadenie sociálnych služieb Kováčov 482, obmedzeného spôsobilosti na právne úkony, zastúpeného opatrovníkom: M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., O. V. XXXX/X, zastúpená JUDr. Katalin Némethovou, advokátkou so sídlom v Štúrove, Nám. sv. Imricha 21, IČO: 42 212 561, o návrhu osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie z a s t a v u j e.
- II. Ďalší takýto návrh môže navrhovateľ podať najskôr po uplynutí 6 mesiacov.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.
- IV. Trovy dokazovania p l a t í štát.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ - osoba obmedzená spôsobilosti na právne úkony rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 7Ps/3/2017-172 zo dňa 30.06.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.04.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, č. k. 5CoP/37/2020-198 zo dňa 26.02.2021 sa návrhom doručeným súdu dňa 12.04.2022 domáhal navrátenia spôsobilosti vychádzajúc z obsahu návrhu, v zmysle ktorého sa navrhovateľ domáhal zrušenia rozsudku, ktorým bol obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. Návrh odôvodňoval tým, že od 28.01.2022 sa mu poskytuje sociálna služba v Zariadení sociálnych služieb Dunaj so sídlom Kováčov 482, Chľaba. Je to preto, že bol odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby pri samoobslužných úkonoch, potreboval sprievod na lekárske vyšetrenie, sprievod na vybavenie úradných záležitostí. V zariadení sa mu poskytuje primeraná pomoc a podpora, aby získal potrebnú mieru samostatnosti v rôznych oblastiach života. Jeho správanie je bezproblémové, lieky užíva pravidelne. Je prvoradým cieľom je ísť domov, svoje dôchodkové roky by nerád trávil v zariadení, chce žiť slobodne. Je pravdou, že opatrovníčka s návrhom na vrátenie spôsobilosti nesúhlasí. Napriek tomu, že trpí syndrómom závislosti, odpadli dôvody, ktoré viedli k jeho pozbaveniu spôsobilosti na právne úkony.

2. Opatrovníčka s návrhom navrhovateľa nesúhlasila.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením predložených listinných dôkazov, a zistil tento skutkový a právny stav:

3.1 Z pripojeného spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. 7Ps/3/2017 mal súd preukázané, že navrhovateľka M. H. sa návrhom doručeným súdu dňa 11.01.2017 domáhala obmedzenia spôsobilosti na právne úkony svojho manžela X. H. s tým, že súhlasila, aby v prípade obmedzenia bola jeho opatrovníčkou v rozsahu jeho obmedzenia. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7Ps/3/2017-172 zo dňa 06.05.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.04.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre

č. k. 5Cop/37/2020-198 zo dňa 26.02.2021, ktorým odvolací súd odvolanie navrhovateľa odmietol, rozhodol tak, že:

I. Súd o b m e d z u j e spôsobilosť na právne úkony X. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., O. V. XXXX/X tak, že nie je spôsobilý rozhodovať v oblasti starostlivosti o svoje zdravie, nakladať s nehnuteľným, hnutelným majetkom a finančnými prostriedkami prevyšujúcimi sumu 250,- eur mesačne.

II. Súd X. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., O. V. XXXX/X u s t a n o v u j e opatrovníčku M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., O. V. XXXX/X, ktorá je p o v i n n á zastupovať opatrovanca v rozsahu jeho obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, spravovať jeho majetok a raz ročne k 31.12. predložiť súdu výúčtovanie o správe majetku opatrovanca.

III. Trovy dokazovania p l a t í štát.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

3.2 Uznesením č. k. 16Ps/5/2022-22 zo dňa 18.05.2022 súd ustanovil znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria na vypracovanie znaleckého posudku.

3.2.1 Ustanovený znalec v zákonnej lehote predložil znalecký posudok č. 63/2022, z ktorého záveru mal súd preukázané, že navrhovateľ trpí na závislosť na alkohole a organický psychosyndróm. Uvedená komorbidita je trvalá. Od času, kedy bol navrhovateľ obmedzený spôsobilosti na právne úkony nedošlo k forenzne relevantnej zmene jeho zdravotného stavu. Uvedená komorbidita sama o sebe je principiálne liečbou neovplyvniteľná a ani prípadné ovplyvnenie sprievodných prejavov nemá vplyv na závery znaleckého posudku. Navrhovateľ nie je schopný sám o seba sa postarať a vyžaduje opateru min. 12 hodín denne. Vie sa orientovať rámcovo v čase a priestore, avšak nie je schopný vybaviť si svoje osobné a úradné záležitosti. Zistená komorbidita bráni navrhovateľovi vykonávať právne úkony v oblasti nakladania s financiami, hnutelným a nehnuteľným majetkom, v oblasti starostlivosti o zdravie a v oblasti komunikácie s orgánmi štátnej správy. Od posledného skúmania zdravotného stavu u navrhovateľa nenastali forenzne relevantné zmeny zdravotného stavu. Je schopný zúčastniť sa pojednávania, vnímať jeho význam, avšak výpoveď nemusí byť relevantná.

4. Navrhovateľ vo svojej výpovedi upresnil, že už nepije od novembra 2021 a ani nebude. Klamstvo je to, že sa správa neslušne k rodine. Chce naspäť svoje práva, aby jeho manželka nepreberala dôchodok, ktorý patrí jemu. On sa neprihlásil do zariadenia soc. služieb, chce ísť domov. Doma má všetky papiere, nevie presne, odkedy je liečený na psychiatrii, ale je to už aj 30 rokov, pretože mal zničené nervy. Bol hospitalizovaný v Nových Zámkoch, potom už pil menej a takisto bol v Hronovciach, v novembri, decembri 2021 a v januári 2022. Je vyučený murár a pil toľko, koľko sa mu podarilo. Rodinu nebil, ale hádal sa s manželkou. Poberal invalidný dôchodok z dôvodu psychických problémov a potom išiel do predčasného dôchodku vo veku 60 rokov. I momentálne berie lieky na ukludnenie. Má tri deti, dvoch chlapcov X. a K. a dcéru D.. Keď bol v Hronovciach, sľúbili mu, že pôjde domov. Chce bývať v Nemeckom Svodíne v dome, ktorý kúpil starý otec jeho otcovi. Narodil sa v Nových Zámkoch a vyrastal vo Svodíne. V tomto dome bývali spolu ako rodina. Nevie, kto podpísal papiere, ako to bolo vybavené, ale sanitka ho z Hronoviec zobrala do Kováčova, odtiaľ nevie odísť. Navštevuje ho len dcéra. Návrh na prinavrátanie spôsobilosti si písal sám. Je pravdou, že sa zúčastnil pojednávania ohľadne obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony, avšak nevie presne, z akého dôvodu bol obmedzený. Keď bol druhýkrát v Nových Zámkoch hospitalizovaný 3 týždne, tak mu pani doktorka povedala, že keď nemá žiadne problémy, je zbytočné ho liečiť. O tom, že je obmedzený sa dozvedel, až keď si vybavoval nový občiansky preukaz, avšak je pravdou, že sa zúčastňoval pojednávania. Chodil do Štúrova na injekcie, najskôr častejšie, teraz menej. Teraz je tam MUDr. Ivančík. Jeho zdravotný stav sa od posledného rozhodnutia súdu zmenil v tom, že je vyliečený. Teraz bol v nemocnici, pretože mal zlomenú nohu, spadol zo stromu. Po vykonanom dokazovaní a oboznámení sa so znaleckým posudkom č. 63/2022, s ktorým v celom rozsahu súhlasil uviedol, že na podanom návrhu trvá, pretože by chcel žiť vo svojom rodinnom dome a opatrovníčka ho od novembra 2021 nezobrala ani raz pozrieť, čo je tam nové.

5. Opatrovníčka navrhovateľa vo svojej výpovedi uviedla, že s návrhom nesúhlasí, pretože navrhovateľ veľa pil, prenasledoval rodinu, nedával do ničoho peniaze. Predtým, ako podala návrh na obmedzenie jeho spôsobilosti, na verejných priestranstvách chodil opitý, pomočený, bolo to aj na internete, na čo

ju upozornili policajti. Pil cez deň, v noci, kopal do dverí, rozbíjal ich. Keď sa stretla rodina, rozohral ju a nebol spokojný, kým neodišli. Nevedel, čo robí, pod vplyvom alkoholu. Presťahoval sa do druhej izby s tým, že pôjde za druhými ženami, ktoré ho uspokoja za 50 eur. Navrhovateľ bol hospitalizovaný na psychiatrii v Nových Zámkoch pred 30 rokmi a odvtedy poberá invalidný dôchodok. Najprv mal užívať lieky a neskôr, keď tak nerobil, boli predvolaní pani doktorke, mal chodiť na injekcie, aj to zabudol. Navrhovateľ jej žiadne peniaze nedával, bral pôžičky, nevie na čo ich použil a nesplácal ich. V rámci konania bolo konštatované, že jeho zdravotným problémom je požívanie alkoholu. Keď išiel do dôchodku, mal dôchodok 500 eur a teraz 600 eur. Z dôchodku mu strhávajú 2 pôžičky vo výške 197 eur a 90 eur. Keď si navrhovateľ zlomil nohu, zobral ho syn do nemocnice do Nových Zámkov, nechal ho tam, ale ani ešte neprišiel domov, musel ísť pre neho. Na druhý deň sa chcel vrátiť do nemocnice, lebo ho bolela noha. Obvodný lekár MUDr. Ivančík zo Štúrova navrhol liečenie v Hronovciach. Ako rodina sa dohodli, že bude najlepšie, keď pôjde do zariadenia do Kováčova, pretože sa nesprával voči nim slušne. Pobyt v Kováčove stojí 370 eur a ona ešte doplácala. Navrhovateľa nenavštevovala, pretože v telefóne sa jej vyhráza, stále hovorí, že si podá návrh na prinavrátene spôsobilosti. Stalo sa, že sa aj stratil. Dcéra navštívila otca 2x, hovorila, že je utiahnutý, menej rozpráva. O tom, či požíval alkohol jej nerozprávala. Navrhovateľ požíval alkoholické nápoje tak, že nevedel o sebe, ležal na ceste, museli ho odtiahnuť, aby ho nezrazilo auto. Keď navrhovateľ spadol a zlomil si nohu, po 6 hodinách volali dcére do roboty, ktorá išla pre neho, dovezla ho domov, nadával jej a fľaše boli všade. Predtým ako navrhovateľ išiel do Hronoviec, bývali spolu a správal sa rovnako ako pred obmedzením spôsobilosti. Pil, nadával a správal sa nevhodne voči rodine. Po vykonanom dokazovaní žiadala návrh zamietnuť. Navrhovateľa nezobrala domov, pretože sa stratil aj na 3 dni a nevie ho zamknúť do samostatnej izby.

5.1 Právna zástupkyňa opatrovníčky v záverečnej reči uviedla, že žiada návrh zamietnuť, pretože opatrovníčka nie je schopná vytvoriť takú ochranu pre navrhovateľa ako má v zariadení.

6. Znalec vo svojej výpovedi upresnil a uviedol správne č. znaleckého posudku, ktoré je 63/2022. V plnom rozsahu sa pridrižoval znaleckého posudku, poukázal na odpovede a závery v znaleckom posudku. Znalec jednoznačne uviedol, že vzhľadom na preukázaný zdravotný stav navrhovateľa opísaného v znaleckom posudku č. 63/2022 v čase rozhodovania súdu nie je možné prinavrátiť spôsobilosť navrhovateľovi v nijakom rozsahu obmedzenia. Zdravotný stav pacienta sa nezmenil. V čase rozhodovania súdu by nebolo možné prinavrátene spôsobilosti na právne úkony navrhovateľa v nijakom rozsahu, pretože diagnóza, ktorá viedla k obmedzeniu bol najmä organický psychosyndróm, čo je počas života získané trvalé a nezvratné oslabenie psychických funkcií. Spôsobilosť to celoživotné nadmerné užívanie alkoholických nápojov. Uvedený psychosyndróm je doživotná diagnóza, ktorú nie je možné zmeniť ani v prípade úplnej abstinencie. Jedným z dôležitých znakov organického psychosyndrómu je aj zmenšená schopnosť zdržať sa užívania alkoholických nápojov mimo chráneného prostredia.

7. Podľa § 231 písm. c) CMP, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o navrátene spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

8. Podľa § 233 ods. 2 CMP, návrh na začatie konania môže podať aj ten, o koho spôsobilosti sa má konať.

9. Podľa § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

10. Podľa § 243 ods. 1 CMP, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

11. Podľa § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

12. Podľa § 247 ods. 1 CMP, ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátene spôsobilosti, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 247 ods. 2 CMP, ak sa konanie o zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo o navrátene spôsobilosti začalo na návrh osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže súd rozhodnúť, že ďalší takýto návrh môže podať najskôr po uplynutí 6 mesiacov, ak zlepšenie alebo zmenu zdravotného stavu nemožno očakávať.

14. Podľa § 251 ods.1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

15. Vykonaným dokazovaním v čase rozhodovania súdu mal súd preukázané, že neboli splnené podmienky na navrátenie spôsobilosti navrhovateľovi, a preto súd konanie zastavil. Zo záverov znaleckého posudku, ako aj výsluchu znalca mal súd jednoznačne preukázané, že navrhovateľ trpí na organický psychosyndróm, ktorý je doživotnou diagnózou a ktorú nie je možné zmeniť ani v prípade úplnej abstinencie. Jedným z dôležitých znakov organického psychosyndrómu je aj zmenšená schopnosť zdržať sa užívania alkoholických nápojov mimo zdravotného prostredia. Zdravotný stav navrhovateľa v čase rozhodovania súdu sa nezmenil od ostatného rozhodnutia. Uvedená diagnóza je počas života získané trvalé a nezvratné oslabenie psychických funkcií, čo spôsobilo celoživotné nadmerné užívanie alkoholických nápojov. Uvedené skutočnosti v podstate navrhovateľ vo svojej výpovedi uznal a nevyvrátil, pretože sám uviedol, že je vyučený murár a pil toľko, koľko sa mu podarilo. Vykonaným dokazovaním možno konštatovať, že navrhovateľ má v podstate záujem byť v bližšom kontakte s rodinnými príslušníkmi, ktorí by ho občas zobrali aj domov zo zariadenia, aby videl ako to tam je a funguje. Je nepochybné, že v čase rozhodovania súdu navrhovateľ vzhľadom na stanovenú diagnózu, ktorá je trvalá a nemenná, nie je schopný si vybaviť svoje osobné úradné záležitosti, bráni mu vykonávať právne úkony a rovnako vyžaduje opateru minimálne 12 hodín denne. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia s tým, že zároveň určil, že ďalší takýto návrh môže navrhovateľ podať až po uplynutí 6 mesiacov. Trovy dôkazov platí štát.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.